

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДОЗРУ СУДДІ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

В. ГРИНЮК

*доктор юридичних наук, доцент,
доцент кафедри правосуддя
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка*

О. СТАРЕНЬКИЙ

*кандидат юридичних наук,
асистент кафедри правосуддя
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка*

Судді віднесені до окремої категорії осіб, кримінальне провадження щодо яких здійснюється в особливому порядку внаслідок специфіки їхнього правового статусу. Такий порядок полягає в «ускладненні» процедури вчинення окремих процесуальних дій щодо суддів, зокрема: чинним судоустрійним і кримінальним процесуальним законодавством України визначено спеціальний перелік суб'єктів, які можуть повідомити судді про підозру у вчиненні злочину, а також встановлено заборону щодо затримання судді або обрання щодо нього запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, домашнього арешту до ухвалення обвинувального вироку судом без згоди Вищої ради правосуддя.

Закріплення у чинному судоустрійному та процесуальному законодавстві України особливого порядку здійснення кримінального провадження щодо суддів є однією з ключових гарантій незалежності їхньої діяльності, реалізація якої спрямована, перш за все, на забезпечення професійної недоторканості суддів, а також недопущення тиску або незаконного впливу на них із боку органів досудового розслідування і прокуратури.

Для ефективності здійснення кримінального провадження щодо суддів чинне кримінальне процесуальне законодавство України повинно закріплювати належний процесуальний механізм провадження відповідних процесуальних дій. Водночас результати проведе-

ного аналізу положень Кримінального процесуального кодексу України (далі — КПК України) [1], інших норм чинного законодавства України та практики їхнього застосування уповноваженими суб'єктами кримінального процесу під час здійснення досудового розслідування кримінальних проваджень цієї категорії, свідчать про недосконалість положень кримінального процесуального законодавства України, яке регламентує особливий порядок повідомлення судді про підозру, що, зі свого боку, призводить до помилкового тлумачення і неправильного застосування відповідних норм практичними працівниками, а також до низки проблемних питань, наявність яких негативно позначається на ефективності здійснення кримінальних проваджень щодо суддів.

Зазначену проблематику досліджувати такі вчені, як Ю. Аленін, П. Андрушко, С. Аскеров, І. Гловюк, І. Єна, О. Капліна, Л. Лобойко, В. Нор, М. Погорецький, Ю. Сухов, О. Татаров, В. Фаринник, Л. Юрченко та ін. Однак, зважаючи на останні зміни в чинному судовустрійному та кримінальному процесуальному законодавстві України, пов'язані з проведенням в Україні судової реформи, недостатньо з'ясованими залишаються питання процесуального порядку складання та вручення повідомлення про підозру судді, а питання затримання судді на місці вчинення кримінального правопорушення чи безпосередньо після його вчинення, як підстава для повідомлення про підозру, взагалі є недослідженими.

Отже, метою статті є дослідження проблемних питань повідомлення про підозру судді у кримінальному провадженні та надання науково-обґрунтованих пропозицій і рекомендацій щодо їхнього вирішення.

Однією з гарантій незалежності судді відповідно до п. 2 ч. 5 ст. 48 Закону України «Про судовустрій і статус суддів» [2] є його недоторканність

та імунітет. Під імунітетом слід розуміти правовий інститут, норми якого регулюють спеціальний правовий статус окремого суб'єкта та особливу процедуру притягнення його до відповідальності з метою забезпечення виконання цією особою важливої для держави функції [3, 782]. Таким чином, норми щодо суддівського імунітету повинні встановлювати певні винятки із загального порядку здійснення кримінального провадження та бути спрямованими як на виконання завдань кримінального провадження (ст. 2 КПК України), так і на забезпечення ефективного здійснення судьями своїх професійних функцій. Саме тому суддівський імунітет передбачає наявність спеціального, окремого порядку здійснення кримінального провадження щодо судді, одним із елементів якого є особливості здійснення повідомлення судді про підозру у вчиненні кримінального правопорушення.

Особливості здійснення кримінального провадження щодо суддів регламентовані у главі 37 КПК України. Відповідно до п. 3 ч. 1 ст. 481 цього документа письмове повідомлення про підозру судді, судді Конституційного Суду України, присяжному на час виконання ним обов'язків у суді, Голові, заступнику Голови, члену Вищої ради правосуддя, Голові, заступнику Голови, члену Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, працівникам Національного антикорупційного бюро України здійснюється Генеральним прокурором або його заступником.

Слід зазначити, що глава 22 КПК України містить загальні положення щодо повідомлення про підозру (підстави для повідомлення про підозру, зміст письмового повідомлення про підозру, процесуальний порядок вручення письмового повідомлення про підозру, внесення відповідних відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань (далі — ЄРДР) тощо).

Проведений нами системний аналіз положень глав 22 та 37 КПК України, а також інших його положень дає підстави зробити висновок, що сутність повідомлення про підозру в чинному КПК України не розкрита. Натомість у науковій літературі єдиного усталеного підходу щодо розуміння зазначеної правової категорії серед учених немає. Так, науковці повідомлення про підозру розглядають як: процесуальну діяльність, зміст якої полягає у складанні слідчим або прокурором письмового повідомлення про підозру та його врученні особі відповідно до статей 276–279 КПК України [4, 241]; процесуальне рішення [5, 77]; процесуальну дію [6, 603]; інститут кримінального процесуального права [5, 74]; етап стадії досудового провадження та форму повідомлення [7, 10]; етап досудового розслідування [8, 344]; перший етап формування державного обвинувачення [5, 78]; первинну форму обвинувальної діяльності щодо конкретної особи [9, 241].

На думку О. Капліної, повідомлення про підозру — це процесуальна діяльність, зміст якої полягає у складанні слідчим або прокурором письмового повідомлення про підозру та його врученні особі відповідно до статей 276–279 КПК України [10, 241].

Аналіз зазначених вище доктринальних положень щодо повідомлення про підозру дає можливість зробити висновок, що в теорії кримінального процесу слід чітко розмежовувати: підозру (як припущення про вчинення особою кримінально караного діяння); письмове повідомлення про підозру (процесуальне рішення); повідомлення про підозру (комплекс процесуальних дій, який включає у себе складання і вручення повідомлення про підозру, внесення відповідних відомостей до ЄРДР).

Порівняльний аналіз положень глав 22 і 37 КПК України свідчить про те, що законодавець не розкриває зміст

поняття «здійснення повідомлення про підозру». У зв'язку з цим виникає питання про суб'єктів складання, підписання і вручення письмового тексту повідомлення про підозру щодо судді.

Відсутність у чинному кримінальному процесуальному законодавстві України нормативних положень щодо розкриття змісту поняття «здійснення повідомлення про підозру» призводить до різного доктринального тлумачення правниками приписів ст. 481 КПК України щодо суб'єкта (суб'єктів) складання та вручення повідомлення про підозру окремим категоріям осіб, зокрема і суддям. У науково-практичному коментарі до КПК України зазначається, що вручення повідомлення про підозру особам, зазначеним у ст. 481 КПК України, може здійснюватись як відповідним прокурором, вказаним у цій статті, так і слідчим, який проводить досудове розслідування, або прокурором, котрий здійснює процесуальне керівництво у кримінальному провадженні [11, 370].

На думку інших науковців, повідомлення про підозру повинні вручати лише посадові особи, визначені у ст. 481 КПК України [12, 998].

П. Андрушко та Ю. Сухов зазначають, що перелік повноважень прокурора, що не є процесуальним керівником, на прийняття процесуальних рішень і вчинення процесуальних дій, визначених у частинах 4, 5 ст. 36, ч. 3 ст. 37, ч. 3 ст. 313 КПК України, є виключним і не може тлумачитись розширено. Оскільки серед цих повноважень немає права повідомляти про підозру особі, зокрема судді, таку процесуальну дію може вчинити лише процесуальний керівник. Системний аналіз п. 15 ч. 1 ст. 3, ст. 36, ч. 1 ст. 276 та п. 3 ч. 1 ст. 481 КПК України свідчить про те, що процесуальну дію у вигляді повідомлення про підозру судді може вчинити лише прокурор — процесуальний керівник, котрим має бути не будь-який прокурор, визначений у п. 15 ч. 1

ст. 3 КПК України, а тільки Генеральний прокурор чи його заступник. Відповідно до положень КПК України і складання зазначеного процесуального акта, і його вручення має здійснюватися однією і тією ж особою — слідчим або прокурором — процесуальним керівником. При цьому слідчий чи прокурор, які не склали повідомлення про підозру, не наділені КПК України правом вручати його. Повідомлення про підозру професійному судді може здійснити виключно Генеральний прокурор або його заступник, визначений тільки Генеральним прокурором як керівником органу прокуратури (п. 9 ч. 1 ст. 3 КПК України) — процесуальним керівником у кримінальному провадженні від самого його початку чи замінений виключно Генеральним прокурором у випадках, передбачених у ч. 3 ст. 37, ч. 3 ст. 313 КПК України, шляхом заміни прокурора — процесуального керівника — Генерального прокурора чи його заступника, який раніше здійснював процесуальне керівництво [12].

Як зазначають О. Комарницька та В. Мазур, здійснити таку дію, як вручення повідомлення про підозру окремим категоріям осіб, уповноважений чітко визначений у ст. 481 КПК України прокурор, який водночас перебуває у групі прокурорів, уповноважених здійснювати процесуальне керівництво таким провадженням. Автори пропонують доповнити ст. 278 КПК України таким текстом: «Письмове повідомлення про підозру окремій категорії осіб вручається прокурором, визначеним у ст. 481 цього Кодексу» [12, 89]. На думку О. Ярошенка, письмове повідомлення про підозру може бути вручене судді в порядку, передбаченому у ст. 278 КПК України, виключно Генеральним прокурором України або його заступником [13, 624].

Проте виникає запитання: чи повинен Генеральний прокурор вносити себе до ЄРДР, ставати процесуальним керівником для того, щоб повідомити

про підозру, наприклад, судді? Аналогічне запитання виникає і щодо заступника Генерального прокурора. Чи не встановив законодавець такою особливою процедурою повідомлення про підозру лише додаткову гарантію дотримання прав певної посадової особи? Поняття «прокурор» та «керівник органу прокуратури» міститься у ст. 3 КПК України. Поряд із цим законодавець передбачає, що реалізація прокурором своїх процесуальних повноважень здійснюється у конкретному кримінальному провадженні прокурором, який визначається керівником відповідного органу прокуратури після початку досудового розслідування (ч. 1 ст. 37 КПК України). Крім того, у кримінальному провадженні існує поняття «прокурор вищого рівня», який не є процесуальним керівником у конкретному кримінальному провадженні та наділений у зв'язку з займаною посадою певними процесуальними повноваженнями (розгляд скарг на рішення, дії чи бездіяльність слідчих і підпорядкованих прокурорів; участь у перегляді судових рішень в апеляційному, касаційному порядку чи у Верховному Суді України тощо). Зазначені особи у випадках, передбачених КПК України, наділені процесуальними повноваженнями прокурорів і мають право приймати рішення у кримінальному провадженні, однак вони не є процесуальними керівниками (частини 4–6 ст. 36, ч. 1 ст. 37, ч. 5 ст. 218, ч. 3 ст. 313 КПК України). Це свідчить про те, що законодавець, наділяючи процесуальними повноваженнями Генерального прокурора України щодо здійснення повідомлення про підозру окремим категоріям осіб, передбачає додаткові гарантії щодо їхнього притягнення до кримінальної відповідальності і не вимагає при цьому, щоб Генеральний прокурор вносив себе до ЄРДР, ставав процесуальним керівником для того, щоб повідомити про підозру, наприклад, судді.

Варто зазначити, що питання про суб'єкта складання і вручення письмового повідомлення про підозру судді неоднозначно вирішується не тільки в правовій доктрині, а й на практиці. Наприклад, в ухвалі Печерського районного суду міста Києва від 24 червня 2015 р. № 757/25314/15-к зазначається, що слідчому в особливо важливих справах слідчого управління з розслідування особливо важливих справ Головного слідчого управління Генеральної прокуратури України було доручено заступником Генерального прокурора виконати процесуальну дію — вручити повідомлення про підозру судді у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого у ч. 2 ст. 375 Кримінального кодексу України, а також роз'яснити його права, передбачені у ст. 42 КПК України. Посилання підозрюваного судді та його захисника на те, що вручення підозри мав здійснити особисто заступник Генерального прокурора, а не особа, яка здійснила ці дії за дорученням останнього, до уваги слідчим суддею не бралися, оскільки у вказаних статтях, на його переконання, відсутнє слово «особисто», тому заступником Генерального прокурора здійснено вимоги ст. 481 КПК України. Відповідно до п. 4 ч. 1 ст. 36 та ст. 278 КПК України здійснення повідомлення про підозру й вручення письмового повідомлення про підозру відбулося згідно з вимогами КПК України. Будь-яких порушень слідчий суддя не вбачає, тому вважає, що підозрюваний суддя, отримавши повідомлення про підозру, набув у законний спосіб статусу підозрюваного у кримінальному провадженні [14].

На нашу думку, процесуальний порядок здійснення повідомлення про підозру судді складається як із самого складання письмового повідомлення про підозру, так і його вручення особі. Зазначені дії (складання та вручення) повинні здійснюватися чітко визначеними суб'єктами — Генеральним проку-

рором або його заступником. Передручення повноважень щодо вручення повідомлення про підозру судді іншим особам відповідно до ст. 36 КПК України не передбачено, а отже, норми ст. 481 КПК України є спеціальними щодо положень ст. 36 КПК України.

Однією з підстав повідомлення про підозру судді, відповідно до п. 1 ч. 1 ст. 276 КПК України, є затримання його на місці вчинення кримінального правопорушення чи безпосередньо після його вчинення.

Враховуючи те, що суддя є спеціальним суб'єктом, який користується суддівським імунітетом під час здійснення кримінального провадження, для затримання судді Генеральному прокурору або його заступнику необхідно отримати попередню згоду Вищої ради правосуддя. Це загальне правило, яке закріплене в абзаці 1 ч. 1 ст. 482 КПК України, зокрема — затримання судді або утримання його під вартою чи арештом здійснюється за згодою Вищої ради правосуддя.

Для забезпечення своєчасності повідомлення судді про підозру та вжиття всіх необхідних заходів щодо унеможливлення знищення суддею доказів, які могли б бути використані стороною обвинувачення для встановлення обставин, що підлягають доказуванню у кримінальних провадженнях цієї категорії, вітчизняний законодавець визначив на рівні закону виняток із загального правила щодо затримання судді без отримання згоди Вищої ради правосуддя. Так, зокрема, у ст. 126 Конституції України [15], абзаці 2 ч. 1 ст. 482 КПК України, ч. 1 ст. 49 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та ч. 1 ст. 58 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» [16] передбачено, що без згоди Вищої ради правосуддя суддю не може бути затримано або утримувано під вартою чи арештом до винесення обвинувального вироку судом, за винятком затримання судді під час або відразу після вчи-

нення тяжкого або особливо тяжкого злочину.

Слід зазначити, що до внесення відповідних змін до чинного законодавства у зв'язку з прийняттям законів України від 2 червня 2016 р. № 1401-VIII «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)» [17], від 2 червня 2016 р. № 1402-VIII «Про судоустрій і статус суддів», від 21 грудня 2016 р. № 1798-VIII «Про Вищу раду правосуддя» суддю не можна було без згоди Верховної Ради України затримати чи заарештувати до винесення обвинувального вироку судом (ч. 1 ст. 482 КПК України у редакції від 1 січня 2017 р. [18], ч. 1 ст. 49 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції від 30 вересня 2016 р. [19]). Водночас відповідна норма не мала належної реалізації у правозастосовній діяльності та викликала суттєві труднощі у застосуванні її положень суб'єктами сторони обвинувачення під час здійснення кримінального провадження щодо суддів, оскільки для затримання судді Генеральному прокурору необхідно було отримати попередню згоду Верховної Ради України у порядку, передбаченому Регламентом Верховної Ради України, затвердженим Законом України «Про Регламент Верховної Ради України» [20]. При цьому Генеральний прокурор для забезпечення своєчасності затримання судді та вручення йому повідомлення про підозру одночасно з направленням до Верховної Ради України подання про надання згоди на притягнення судді до кримінальної відповідальності, направляв аналогічне за змістом клопотання до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, до повноважень якої, відповідно до ч. 4 ст. 49 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції від 30 вересня 2016 р. [19], належало відсторонення судді від посади у зв'язку з притягненням його до кримінальної відповідальності. Відповідно, можливий факт затримання

судді ставав відомим членам регламентного комітету, іншим народним депутатам та членам Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, які могли завчасно попередити цього суддю щодо намірів сторони обвинувачення.

Варто зауважити, що навіть у тому випадку, коли суддю затримували під час або відразу ж після вчинення злочину, Генеральному прокурору необхідно було отримувати попередню згоду від Верховної Ради України на притягнення судді до кримінальної відповідальності та його затримання. При цьому за той час, який Верховна Рада України витратила на розгляд подання Генерального прокурора про отримання згоди на затримання судді, останній міг вжити всіх необхідних заходів для знищення слідів своєї злочинної діяльності або ж взагалі виїхати за межі країни. А тому планувати чи проводити затримання відповідного судді в межах кримінального провадження і вручати на цій підставі повідомлення про підозру ставало практично неможливим.

Як приклад можемо навести кримінальне провадження щодо судді Дніпровського районного суду міста Києва М. Чауса, якого детективи Національного антикорупційного бюро України 9 серпня 2016 р. затримали за фактом одержання неправомірної вигоди в розмірі 150 тисяч доларів. Через наявність суддівського імунітету детективи Національного антикорупційного бюро України негайно звільнили зазначеного суддю після з'ясування його особи. 6 вересня 2016 р. Верховна Рада України надала згоду на притягнення до кримінальної відповідальності та затримання судді М. Чауса. Водночас за той час, який Верховна Рада України витратила на розгляд подання Генерального прокурора про одержання дозволу на притягнення судді М. Чауса до кримінальної відповідальності, останній встиг виїхати за межі України [21–23].

Таким чином, можемо зробити висновок, що передбачена чинним законодавством України процедура затримання судді за згодою Вищої ради правосуддя чи без такої згоди у випадку затримання судді під час або відразу ж після вчинення тяжкого чи особливо тяжкого злочину є цілком обґрунтованою й такою, що відповідає не лише потребам правозастосовної практики під час здійснення досудового розслідування кримінальних правопорушень, вчинених суддями, а й вимогам міжнародних стандартів. На підтвердження зробленого нами висновку доцільно навести положення п. 27 Висновку Європейської Комісії «За демократію через право» (Венеційська Комісія) від 16 березня 2010 р.: «...що стосується недоторканності, то немає потреби в тому, щоб кримінальне провадження щодо судді започатковувалося лише Генеральним прокурором; так само недоречним буде, якщо суддю без згоди Верховної Ради не можна буде затримати чи заарештувати до винесення обвинувального вироку. Імунітет із судді має знімати не Парламент, а Вища рада юстиції. Стаття 126 Конституції має бути відповідним чином змінена, щоб вона передбачала для суддів лише імунітет за вчинене при виконанні службових обов'язків, за винятком корупції. До внесення в Конституцію такої поправки принаймні в законі має бути гарантія того, що суддя позбавляється недоторканності лише в разі надходження такої рекомендації від суддів» [24]. Окрім того, у п. 20 Висновку Венеційської Комісії від 15 червня 2013 р. визначається, коли є вагомими підстави вважати, що суддя є винним у вчиненні кримінального злочину, він/вона не повинен мати право на імунітет, і Вища рада юстиції має позбавляти імунітету, зокрема, у випадках корупції. Цілком природно, що Вища рада юстиції повинна мати функцію прийняття рішення про скасування дії імунітету судді, але критерії, коли це

застосовувати, мають бути прописані [25].

Незважаючи на такі досить позитивні зміни у чинному законодавстві України щодо затримання судді без отримання попередньої згоди Вищої ради правосуддя, результати проведеного аналізу матеріалів правозастосовної практики свідчать про різне трактування вітчизняними правниками положень ст. 126 Конституції України, абзацу 2 ч. 1 ст. 482 КПК України, ч. 1 ст. 49 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та ч. 1 ст. 58 Закону України «Про Вищу раду правосуддя».

Так, зокрема, Вища рада правосуддя у своєму публічному зверненні досить розширено підійшла до трактування положень ст. 126 Конституції України, звертаючи увагу слідчих суддів, судів на необхідності дотримання конституційних гарантій незалежності та недоторканності судді, передбачених у цій статті. Водночас вона зауважила, що застосування до судді запобіжного заходу у виді утримання під вартою чи домашнього арешту, зокрема і в тих випадках, коли суддю затримано під час або відразу ж після вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину, до винесення обвинувального вироку судом без згоди Вищої ради правосуддя є грубим порушенням конституційних гарантій недоторканності судді [26].

Натомість окремі слідчі (детективи) органів досудового розслідування, прокурори застосовують буквально тлумачення положень ст. 126 Конституції України та зазначають, що згода Вищої ради правосуддя не потрібна, якщо суддю затримано під час або відразу ж після вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину [27].

Слід звернути увагу на те, що положення ст. 126 Конституції України, абзацу 2 ч. 1 ст. 482 КПК України, ч. 1 ст. 49 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та ч. 1 ст. 58 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» визначають, що без згоди Вищої ради

правосуддя суддю не може бути затримано або утримувано під вартою чи арештом до винесення обвинувального вироку судом, *за винятком затримання судді під час або відразу ж після вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину* (прим. — В. Г. та О. С.). У наведеній нормі законодавець визначає три запобіжних заходи, для застосування яких необхідно отримати попередній дозвіл Вищої ради правосуддя, зокрема: 1) затримання судді; 2) тримання під вартою; 3) домашній арешт. І лише в одному випадку закон надає нормативну можливість проводити стороною обвинувачення процесуальну дію в межах кримінального провадження щодо судді без одержання попередньої згоди Вищої ради правосуддя — це затримання судді під час або відразу ж після вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину.

Із метою дотримання стороною обвинувачення процесуального порядку здійснення повідомлення про підозру судді на підставі п. 1 ч. 1 ст. 276 КПК України та проведення першочергових слідчих (розшукових) дій, спрямованих на отримання доказів або їх перевірки, вітчизняний законодавець закріпив в абзаці 3 ч. 1 ст. 482 КПК України імперативне положення, яке зобов'язує службових осіб, які затримали суддю за підозрою у вчиненні діяння, за яке встановлена кримінальна відповідальність, негайно звільнити після з'ясування його особи, за винятком:

1) якщо Вищою радою правосуддя надано згоду на затримання судді у зв'язку з таким діянням;

2) затримання судді під час або відразу ж після вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину, якщо таке затримання є необхідним для попередження вчинення злочину, відвернення чи попередження наслідків злочину або забезпечення збереження доказів цього злочину. Суддя має бути негайно звільнений, якщо мета такого затримання (попередження вчинення злочи-

ну, відвернення чи попередження наслідків злочину або забезпечення збереження доказів цього злочину) досягнута.

Критеріями розмежування відповідних винятків із загального правила, передбаченого в абзаці 3 ч. 1 ст. 482 КПК України, є момент вчинення кримінального правопорушення суддею та факт його виявлення органами досудового розслідування. У першому випадку йдеться про факт вчинення суддею злочину будь-якої тяжкості в минулому. Відповідно, в такій ситуації уповноважені суб'єкти сторони обвинувачення вносять відомості до ЄРДР про факт вчинення суддею відповідного кримінального правопорушення, проводять відповідні слідчі (розшукові) й негласні слідчі (розшукові) дії для отримання доказів або перевірки вже отриманих доказів, на підставі яких складають і подають до Вищої ради правосуддя подання про надання згоди на затримання судді та обрання щодо нього запобіжного заходу тримання під вартою чи домашнього арешту.

У другому випадку законодавець у самій диспозиції п. 2 абзацу 3 ч. 1 ст. 482 КПК України чітко вказує на необхідність затримання судді під час або відразу ж після вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину. Таке затримання не потребує попередньої чи подальшої згоди Вищої ради правосуддя. При цьому суддя має бути негайно звільнений, якщо мета такого затримання (попередження вчинення злочину, відвернення чи попередження наслідків злочину або забезпечення збереження доказів цього злочину) досягнута. Такий підхід щодо визначення мети застосування затримання судді, на нашу думку, є необґрунтованим, оскільки якщо йти логікою законодавця, то уповноважені суб'єкти сторони обвинувачення у випадку відвернення чи попередження настання наслідків тяжкого або особливо тяжкого злочину (наприклад, умисного

вбивства) або забезпечення збереження доказів, що свідчать про вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину (наприклад, вилучення грошових коштів, які передавалися судді як предмет неправомірної вигоди, чи речей, документів, на яких залишилися сліди спеціальної хімічної речовини, яка наносилася на предмет неправомірної вигоди), повинні негайно звільнити затриманого суддю. У зв'язку з цим повідомити судді про підозру очевидно є неможливим на підставі п. 1 ч. 1 ст. 276 КПК України. Окрім того, якщо порівняти вказані вище ризики затримання судді з загальними ризиками, передбаченими у ч. 1 ст. 177 КПК України, то можна зробити висновок, що ризики, визначені у п. 2 абзацу 3 ч. 1 ст. 482 КПК України, є спеціальними. Водночас їхнє практичне застосування повністю нівелює саму сутність інститутів затримання і підозри у кримінальному провадженні. Саме тому, на наше переконання, із метою уникнення різного правового тлумачення положень п. 2 абзацу 3 ч. 1 ст. 482 КПК України та ч. 1 ст. 177 КПК України, а також забезпечення належної реалізації приписів п. 1 ч. 1 ст. 276 КПК України під час здійснення кримінальних проваджень щодо суддів, мета затримання судді має відповідати загальній меті застосування запобіжних заходів, передбаченій у ч. 1 ст. 177 КПК України.

Звертає на себе увагу й те, що законодавець досить обмежено підійшов до визначення юридичних підстав затримання судді під час або відразу ж після вчинення злочину. Такими виключними підставами є вчинення суддею: 1) тяжкого злочину; 2) особливо тяжкого злочину. Водночас виникає запитання щодо можливих дій уповноважених суб'єктів сторони обвинувачення у випадку затримання судді під час або відразу після вчинення злочину середньої чи невеликої тяжкості. Наприклад, органами досудового розслідування

було затримано суддю при одержанні неправомірної вигоди, водночас відповідні дії судді підпадають під ознаки злочину, передбаченого ч. 1 ст. 368 Кримінального кодексу України, який відноситься до злочинів середньої тяжкості. Чинний КПК України не надає будь-яких роз'яснень із цього приводу. Якщо виходити з буквального тлумачення положень абзацу 3 ч. 1 ст. 482 КПК України, то уповноважені суб'єкти сторони обвинувачення у випадку затримання судді під час або відразу після вчинення злочину середньої чи невеликої тяжкості після встановлення його особи позбавлені права повідомити судді про підозру на підставі п. 1 ч. 1 ст. 276 КПК України, а зобов'язані негайно його звільнити й звертатися із поданням про затримання судді та застосування до нього запобіжного заходу тримання під вартою чи домашнього арешту до Вищої ради правосуддя. У разі надання Вищою радою правосуддя відповідного дозволу уповноважені суб'єкти сторони обвинувачення за наявності належних і достатніх доказів й із урахуванням положень ст. 208 КПК України повинні затримати суддю. Водночас у такому випадку виникає ризик втечі судді з метою ухилення від кримінальної відповідальності та знищення ним доказів, що можуть свідчити про його винуватість у вчиненні злочину. Таким чином, можемо зробити висновок, що положення абзацу 3 ч. 1 ст. 482 КПК України істотно суперечать самій сутності інститутів затримання та підозри у кримінальному провадженні. У зв'язку з цим повідомити Генеральному прокурору або його заступнику про підозру судді, затриманому під час або відразу після вчинення злочину середньої чи невеликої тяжкості, на практиці може викликати суттєві труднощі.

Підсумовуючи вказане, можемо зробити висновок, що положення ст. 481 КПК України в контексті повідомлення про підозру судді є фрагментарни-

ми, оскільки законодавець не уточнює, хто із суб'єктів кримінального провадження повинен здійснити вручення повідомлення про підозру. Чинна нормативна модель не дає чіткої відповіді на запитання про тотожність/не тотожність суб'єктів складання і вручення повідомлення про підозру щодо окремих категорій осіб. Зазначене питання має не тільки теоретичне, а й практичне значення, оскільки порушення процесуального порядку повідомлення про підозру може стати підставою для заявлення стороною захисту клопотань про визнання доказів недопустимими. Вважаємо, що при чинній моделі нормативної регламентації цього питання, враховуючи розмежування законодавцем формулювань «складання» і «вручення» повідомлення про підозру у главі 22 КПК України, а також те, що у ст. 481 КПК України вжито формулювання «письмове повідомлення про підозру здійснюється», та зважаючи на те, що повідомлення про підозру є комплексом процесуальних дій як щодо самого складання письмового повідомлення про підозру, так і його вручення особі, можна зробити висновок, що суб'єкти складання і вручення повідомлення про підозру для окремих категорій осіб є тотожними. Таким суб'єктом, на нашу думку, має бути виключно Генеральний прокурор або його заступник.

Передбачений чинним законодавством України порядок повідомлення про підозру судді у випадку його затримання на місці вчинення кримінального правопорушення чи безпосередньо після його вчинення (п. 1 ч. 1 ст. 276 КПК України) є занадто ускладненим, адже, за загальним правилом, для затримання судді та повідомлення

йому про підозру Генеральному прокурору або його заступнику необхідно отримати попередній дозвіл Вищої ради правосуддя. Єдиним винятком у цьому випадку є затримання судді під час або відразу ж після вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину. Водночас передбачені у п. 2 абзацу 3 ч. 1 ст. 482 КПК України спеціальні ризики щодо мети затримання судді під час або відразу ж після вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину нівелюють саму сутність інститутів затримання та підозри у кримінальному провадженні. На нашу думку, мета затримання судді повинна відповідати загальній меті застосування запобіжних заходів, яка передбачена у ч. 1 ст. 177 КПК України.

Потребує удосконалення порядок повідомлення про підозру судді у випадку затримання його під час або відразу після вчинення злочину середньої чи невеликої тяжкості, адже, якщо виходити з буквального тлумачення положень абзацу 3 ч. 1 ст. 482 КПК України, то уповноважені суб'єкти сторони обвинувачення у разі затримання судді під час або відразу після вчинення злочинів відповідної тяжкості після встановлення його особи позбавлені права повідомити про підозру на підставі п. 1 ч. 1 ст. 276 КПК України, а зобов'язані негайно його звільнити й звертатися зі поданням про затримання судді та застосування до нього запобіжного заходу тримання під вартою чи домашнього арешту до Вищої ради правосуддя. У цьому випадку виникає ризик втечі судді з метою ухилення від кримінальної відповідальності та знищення ним доказів, що можуть свідчити про його винуватість у вчиненні злочину.

ВИКОРИСТАНІ МАТЕРІАЛИ

1. *Кримінальний процесуальний кодекс України* від 13 квітня 2012 р. № 4651-VI (у редакції від 3 липня 2017 р.) [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
2. *Шелевер Н. В.* Співвідношення правових категорій: «імунітет» та «недоторканність» / Н. В. Шелевер // *Форум права.* — 2012. — № 2. — С. 779–784 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index.htm_2012_2_124

3. *Про судоустрій і статус суддів* : Закон України від 2 червня 2016 р. № 1402-VIII (у редакції від 5 січня 2017 р.) [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>
4. *Капліна О. В.* Підозра у кримінальному провадженні: поняття, ознаки, сутність / О. В. Капліна // Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. — 2013. — № 1 (5). — С. 238–242.
5. *Івасюк І. Г.* Інститут «Повідомлення про підозру» нового кримінального процесуального законодавства України / І. Г. Івасюк // Митна справа. — 2013. — № 4(88). — Ч. 2. — Кн. 2. — С. 74–79.
6. *Кримінальний процесуальний кодекс України.* Науково-практичний коментар / за заг. ред. проф. В. Г. Гончаренка, В. Т. Нора, М. Є. Шумила. — Київ : Юстініан, 2012. — 1224 с.
7. *Іващенко О. В.* Інформування учасників кримінального провадження : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність» / Іващенко Оксана Віталіївна. — Одеса, 2013. — 20 с.
8. *Кримінальний процес* : підручник / за ред. В. Я. Тація, Ю. М. Грошевого, О. В. Капліної, О. Г. Шило. — Харків : Право, 2013. — 824 с.
9. *Лобойко Л. М.* Кримінальний процес : підручник / Л. М. Лобойко. — Київ : Істина, 2014. — 432 с.
10. *Капліна О. В.* Збирання доказів сторонами кримінального провадження / О. В. Капліна // Актуальні проблеми доказування в кримінальному провадженні : матеріали Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції (м. Одеса, 27 листопада 2013 р.) / відпов. за випуск Ю. П. Аленін. — Одеса : Юридична література, 2013. — С. 223–229.
11. *Кримінальний процесуальний кодекс України:* науково-практичний коментар / у 2 т. / за заг. ред. В. Я. Тація, В. П. Пшонки, А. В. Портнова. — Харків : Право, 2012. — Т. 2. — 664 с.
12. *Андрушко П.* Підозра в процесі / П. Андрушко, Ю. Сухов // Закон і бізнес. — 2015. — № 22 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zib.com.ua/ua/print/116618>
13. *Ярошенко О. Д.* Особливості повідомлення про підозру окремій категорії осіб за законодавством України / О. Д. Ярошенко // Протидія злочинності: теорія та практика : матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 19 жовтня 2016 р.). — Київ : Національна академія прокуратури України, 2016. — С. 622–624.
14. *Ухвала* Печерського районного суду м. Києва від 24 липня 2015 р. Кримінальне провадження № 4201500000000902 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://reyestr.court.gov.ua/Review/47614130>
15. *Конституція* України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР (у редакції від 5 січня 2017 р.) [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-вр>
16. *Про Вищу раду правосуддя* : Закон України від 21 грудня 2016 р. № 1798-VIII [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1798-19>
17. *Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)* : Закон України від 2 червня 2016 р. № 1401-VIII [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1401-19>
18. *Кримінальний процесуальний кодекс України* від 13 квітня 2012 р. № 4651-VI (у редакції від 1 січня 2017 р.) [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
19. *Про судоустрій і статус суддів* : Закон України від 2 червня 2016 р. № 1402-VIII (у редакції від 30 вересня 2016 р. № 2453-17) [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2453-17/page2>
20. *Про Регламент* Верховної Ради України : Закон України від 10 лютого 2010 р. № 1861-VI [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1861-17>
21. *Суддю хабарника не затримують за «банку грошей» без рішення парламенту?* [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <https://www.radiosvoboda.org/a/27913466.html>
22. *Суддю Чауса затримали в Молдові* [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.pravda.com.ua/news/2017/03/1/7136812/>
23. *Генеральна прокуратура України:* Суддю-хабарника Чауса затримали в Молдові [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://ua.racurs.ua/news-83925-gpu-suddu-habarnyka-chausa-zatryma/ly-v-moldovi>
24. *Спільний експертний висновок щодо проекту Закону України «Про судоустрій і статус суддів», прийнятий Венеціанською комісією* на 82-ому пленарному засіданні, 12–13 березня 2010 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : [http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/6b6c1e2e6a/d3e2f5cc225745c0034f4cc/229b826c8ac787dec2257d87004987c3/\\$FILE/Венеціанська%20Комісія_ /проект%20Закону%20України%20«Про%20судоустрій%20і%20статус%20суддів».pdf](http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/6b6c1e2e6a/d3e2f5cc225745c0034f4cc/229b826c8ac787dec2257d87004987c3/$FILE/Венеціанська%20Комісія_ /проект%20Закону%20України%20«Про%20судоустрій%20і%20статус%20суддів».pdf)
25. *Висновок* до проекту Закону про внесення змін до Конституції, що посилюють незалежність суддів (включаючи пояснювальну записку та порівняльну таблицю) та на зміни до Конституції, запропоновані Верховною Радою України та пронесення змін до Конституції, прийнятий Венеціанською комісією на 95-тому пленарному засіданні, 14–15 червня 2013 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : [https://translate.google.com.ua/translate?hl=ru&sl=uk&u=http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/\(print\)/229B826C8AC787DEC2257D87004987C3&prev=search](https://translate.google.com.ua/translate?hl=ru&sl=uk&u=http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/(print)/229B826C8AC787DEC2257D87004987C3&prev=search)
26. *Вища рада правосуддя* ухвалила публічне звернення щодо порядку затримання судді, утримання його під вартою чи арештом [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.vru.gov.ua/news/1956>

27. Ситник А. Заяви Вищої ради правосуддя нівелюють судову реформу / А. Ситник [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <https://nabu.gov.ua/novyny/zayavy-vyshchoyi-rady-pravosuddya-nivelyuyut-sudovu-reformu-artem-sytnyk>

REFERENCES

1. Kryminalnyi protsesualnyi kodeks Ukrainy vid 13 kvitnia 2012 r. № 4651-VI (u redaktsii vid 3 lypnia 2017 r.) [The criminal procedural code of Ukraine in edition of July 3, 2017 № 4651-VI]. Available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
2. Shelever N. V. Spivvidnoshennia pravovykh katehori: «imunitet» ta «nedotorkannist» [Value of legal categories: «immunity» and «inviolability»], *Forum prava*, 2012, no. 2, pp. 779–784. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index.htm_2012_2_124
3. Pro sudoustrii i status suddiv: Zakon Ukrainy vid 2 chervnia 2016 r. № 1402-VIII (v redaktsii vid 5 sichnia 2017 r.) [On the Judiciary and the Status of Judges: Law of Ukraine dated January 5, 2017, № 1402-VIII]. Available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>
4. Kaplina O. V. Pidozra u kryminalnomu provadzhenni: poniattia, oznaky, sutnist [Suspicion in criminal proceedings: concept, features, essence], *Iurydychni chasopys Natsionalnoi akademii vnutrishnikh sprav*, 2013, no. 1 (5), pp. 238–242.
5. Ivasiuk I. H. Instytut «Povidomlennia pro pidozru» novoho kryminalnogo protsesualnogo zakonodavstva Ukrainy [Institute of «Suspicion Report» of the new criminal procedural legislation of Ukraine], *Mytna sprava*, 2013, no. 4 (88), Part 2, Book 2, pp. 74–79.
6. Kryminalnyi protsesualnyi kodeks Ukrainy. Naukovo-praktychnyi komentar [The Criminal Procedural Code of Ukraine. Scientific and Practical Commentary], Kyiv: Iustinian, 2012, 1224 p.
7. Ivashchenko O. V. Informuvannia uchastnykiv kryminalnogo provadzhennia [Informing participants in criminal proceedings], Odesa, 2013, 20 p.
8. Kryminalnyi protses [Criminal proceedings], Kharkiv: Pravo, 2013, 824 p.
9. Loboiko L. M. Kryminalnyi protses [Criminal proceedings], Kyiv: Istyna, 2014, 432 p.
10. Kaplina O. V. Zbyrannia dokaziv stonamamy kryminalnogo provadzhennia [Collection of evidence by the parties to the criminal proceedings], *Aktualni problemy dokazuvannia v kryminalnomu provadzhenni*, Odesa: Iurydychna literatura, 2013, pp. 223–229.
11. Kryminalnyi protsesualnyi kodeks Ukrainy: naukovo-praktychnyi komentar [The Criminal Procedural Code of Ukraine: scientific and practical comment], Kharkiv: Pravo, 2012, vol. 2, 664 p.
12. Andrushko P., Sukhov Iu. Pidozra v protsesi [Suspect in the process], *Zakon i biznes*, 2015, no. 22. Available at: <http://zib.com.ua/ua/print/116618>
13. Iaroshenko O. D. Osoblyvosti povidomlennia pro pidozru okremii katehori osib za zakonodavstvom Ukrainy [Peculiarities of notification of suspicion of a separate category of persons under the legislation of Ukraine], *Protydiia zlochynnosti: teoriia ta praktyka*, Kyiv: Natsionalna akademiia prokuratury Ukrainy, 2016, pp. 622–624.
14. Ukhvala Pecherskoho raionnogo sudu m. Kyieva vid 24 lypnia 2015 r. Kryminalne provadzhennia № 4201500000000902 [The decision of the Pechersk District Court of Kyiv dated July 24, 2015, Criminal Proceedings № 4201500000000902]. Available at: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/47614130>
15. Konstytutsiia Ukrainy vid 28 chervnia 1996 r. № 254k/96-VR (u redaktsii vid 5 sichnia 2017 r.) [The Constitution of Ukraine in the wording of January 5, 2017 № 254k/96-VR]. Available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-vr>
16. Pro Vyshchu radu pravosuddia: Zakon Ukrainy vid 21 hrudnia 2016 r. № 1798-VIII [About the High Council of Justice: Law of Ukraine dated December 21, 2016, № 1798-VIII]. Available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1798-19>
17. Pro vnesennia zmin do Konstytutsii Ukrainy (shchodo pravosuddia): Zakon Ukrainy vid 2 chervnia 2016 r. № 1401-VIII [On Amendments to the Constitution of Ukraine (in relation to justice): Law of Ukraine in the wording of June 2, 2016 № 1401-VIII]. Available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1401-VIII>
18. Kryminalnyi protsesualnyi kodeks Ukrainy vid 13 kvitnia 2012 r. № 4651-VI (u redaktsii vid 1 sichnia 2017 r.) [The Criminal Procedural Code of Ukraine in the wording of January 1, 2017 № 4651-VI]. Available at: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
19. Pro sudoustrii i status suddiv: Zakon Ukrainy vid 2 chervnia 2016 r. № 1402-VIII (v redaktsii vid 30 veresnia 2016 r.) [On the Judiciary and the Status of Judges: Law of Ukraine dated September 30, 2016, № 1402-VIII]. Available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2453-17/page2>
20. Pro Rehlament Verkhovnoi Rady Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 10 liutoho 2010 r. № 1861-VI [On the Rules of the Verkhovna Rada of Ukraine: Law of Ukraine dated February 10, 2010 № 1861-VI]. Available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1861-17>
21. Suddiu khabarnyka ne zatrymaui za «banku hroshei» bez rishennia parlamentu? [The judge of the bribe-taker will not be detained for «a bank of money» without the decision of the parliament?]. Available at: <https://www.radiosvoboda.org/a/27913466.html>
22. Suddiu Chausa zatrymaly v Moldovi [Judge Chausa was detained in Moldova]. Available at: <http://www.pravda.com.ua/news/2017/03/1/7136812/>
23. Heneralna prokuratura Ukrainy: Suddiu-khabarnyka Chausa zatrymaly v Moldovi [Prosecutor General's Office of Ukraine: Judge Chábaria Cháve was detained in Moldova]. Available at: <http://ua.racurs.ua/news-83925-gpu-suddu-habarnyka-chausa-zatrymaly-v-moldovi>

24. Spilnyi ekspertnyi vysnovok shchodo proektu Zakonu Ukrainy «Pro sudoustrii i status suddiv», pryiniaty Venetsianskoiu komisiieiu na 82-omu plenarnomu zasidanni, 12–13 bereznia 2010 r. [Joint expert opinion on the draft Law of Ukraine «On the Judiciary and Status of Judges», adopted by the Venice Commission at the 82nd plenary meeting, March 12–13, 2010]. Available at: [http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/6b6c1e2e6ad3e2fcc225745c0034f4cc/229b826c8ac787dec2257d87004987c3/\\$FILE/Venetsianska%20Komisiia_proekt%20Zakonu%20Ukrainy%20«Pro%20sudoustrii%20i%20status%20/suddiv».pdf](http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/6b6c1e2e6ad3e2fcc225745c0034f4cc/229b826c8ac787dec2257d87004987c3/$FILE/Venetsianska%20Komisiia_proekt%20Zakonu%20Ukrainy%20«Pro%20sudoustrii%20i%20status%20/suddiv».pdf)
25. Vysnovok do proektu Zakonu pro vnesennia zmin do Konstytutsii, shcho posyliuut nezalezhnist suddiv (vkluchaiuchy poiasniuvalnu zapysku ta porivnialnu tablytsiu) ta na zminy do Konstytutsii, zaproponovani Verkhovnoiu Radoiu Ukrainy ta pro nesennia zmin do Konstytutsii, pryiniaty Venetsianskoiu komisiieiu na 95-tomu plenarnomu zasidanni, 14–15 chervnia 2013 r. [Conclusion of the Draft Law on Amendments to the Constitution, which strengthens the independence of judges (including an explanatory note and a comparative table) and amendments to the Constitution proposed by the Verkhovna Rada of Ukraine and the enactment of amendments to the Constitution, adopted by the Venice Commission at the 95th Plenary Session, June 14–15, 2013]. Available at: [https://translate.google.com.ua/translate?hl=ru&sl=uk&u=http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/\(print\)/229B826C8AC787D/EC2257D87004987C3&prev=search](https://translate.google.com.ua/translate?hl=ru&sl=uk&u=http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/(print)/229B826C8AC787D/EC2257D87004987C3&prev=search)
26. Vyshcha rada pravosuddia ukhvalyla publichne zvernennia shchodo poriadku zatrymannia suddi, utrymannia ioho pid vartoiu chy areshptom [The High Council of Justice adopted a public appeal regarding the procedure for the detention of a judge, his detention or arrest]. Available at: <http://www.vru.gov.ua/news/1956>
27. Sytnyk A. Zaiavy Vyshchoi rady pravosuddia niveliuiut sudovu reformu [Statements of the High Council for Justice Leveling Judicial Reform]. Available at: <https://nabu.gov.ua/novyny/zayavy-vyshchoyi-rady-pravosuddya-nivelyuyut-sudovu-reformu-artem-sytnyk>

Гринюк В., Старенький О. Проблемні питання повідомлення про підозру судді у кримінальному провадженні

Анотація. У статті підставі проведеного аналізу положень чинного законодавства України, матеріалів правозастосовної практики, наукових джерел досліджено проблемні питання повідомлення про підозру судді у кримінальному провадженні. Зроблено висновок, що суб'єктами складення і вручення повідомлення про підозру для окремих категорій осіб, зокрема й щодо суддів, є виключно Генеральний прокурор або його заступник.

Розглянуто проблемні питання повідомлення про підозру судді у випадку затримання його на місці вчинення кримінального правопорушення чи безпосередньо після його вчинення. Доводиться, що у випадку застосування такого тимчасового запобіжного заходу, як затримання судді під час або відразу ж після вчинення тяжкого чи особливо тяжкого злочину, Генеральному прокурору або його заступнику не потрібно одержувати попередню згоду Вищої ради правосуддя.

Ключові слова: повідомлення про підозру, затримання, доказ, суддя, сторона обвинувачення, кримінальне провадження.

Гринюк В., Старенький А. Проблемные вопросы уведомления о подозрении судьи в уголовном производстве

Аннотация. В статье на основании проведенного анализа положений действующего законодательства Украины, материалов правоприменительной практики, научных источников исследованы проблемные вопросы уведомления о подозрении судьи в уголовном производстве. Сделан вывод, что субъектами составления и вручения уведомления о подозрении для отдельных категорий лиц, в том числе и в отношении судей, является исключительно Генеральный прокурор или его заместитель.

Рассмотрены проблемные вопросы уведомления о подозрении судьи в случае задержания его на месте совершения уголовного правонарушения или непосредственно после его совершения. Доказывается, что в случае применения такой временной меры пресечения, как задержание судьи во время или сразу же после совершения тяжкого или особо тяжкого преступления, Генеральному прокурору или его заместителю не нужно получать предварительное согласие Высшего совета правосудия.

Ключевые слова: уведомление о подозрении, задержание, доказательство, судья, сторона обвинения, уголовное производство.

Hryniuk V., Starenkyi O. Problematic Issues of the Notice of Suspicion to the Judge during the Criminal Proceeding

Annotation. In article under the conducted research upon provisions of current statutes of Ukraine, materials of law enforcement, scientific sources the problematic questions of the notice of suspicion to the judge during the criminal proceedings is analyzed. It is stated that only the General prosecutor or his deputy is entitled to notify of suspicion the judge or other specific persons.

Also, the problematic questions of notifying the judge of suspicion during his detention or just after committing a crime is analyzed. It is proved that General prosecutor or his deputy is not supposed to get the permission of the High council of justice in order to establish the preventative measure.

Key words: notice of suspicion, detention, proof, judge, prosecution party, criminal proceedings.